

پڻوانه وهه لسه نگاندن

له پوره رده وده روونزانی

قوناعی سی یه م - کولیزی پوره رده

بهشی یه که م

پ . ی . د . محمد محي الدين صادق جهباری

چہمکی پیوانہ ویوانہی دہروونی

- ہر شتیك چندی ہہ بیٹ .. دہ پیوریت (لکل شیء مقدار اذن یمن قیاسہ)
 - ✓ دہربرینہ لہ دیاریدہ و خاصیت وشتهکان بہ ژمارہ وبہ پیی یاسای تایبہ تی .
 - ✓ بہ خشینی سیہفہ تی ژمارہ یی بوّ خہ سلّہ ت و دیاریدہ کان ، بہ پیوہری تایبہ تی
 - ✓ پروّسہ ی بہ چہ ندایہ تی کردنی تہ نجامہ کانہ ..
 - ✓ و ہ سف کردنی دیاریدہ و شتهکان لہ ریگہ ی ژمارہ کان ..

پروّسہ ی پیوانہ کردن تہ مانہ ی خوارہ وہ دہ گریتہ وہ :

1. کوکردنہ وہ ی زانیاری یہ کان (تیبینی — داتاگان)

2. چہ ندایہ تی کردن .

3. بہ راورد کردنیان .

هوکاره کانی کاریگر له سهه پيوانه

1. **سروشتي شته كه** ← ئاسان له پيوانه كردن (دريژي - بالا)
گران له پيوانه كردن (سيماتي كه سايه تي)
2. **جوړي پيوانه كه** (كۆن - نوږ) ... ئالۆز - ساده ...
3. **يه كه ي پيوانه كردن** ... 2 - 3 - 4 - 5 - ئوپشني وه لام ..
4. **ريگاي به كارهيڼاني پيوانه كه** (ريڼمايي به كارهيڼاني پيوانه كان) وليهاتووي
كه سه ي پيوهه (پيوانه كار) .
5. **ئامانچ له پيوانه كردنه كه** (راپرسی تي في - زانكوكان !
6. **هوکاره کانی ماددی** ... له ده ره وه ي ئيراده ي تويزه ره وهك پله ي گه رما ،
وه رزه كان و خه موکي .

ئامانجه كانى پيوانه

- جياوازي له نيو تاكه كان : به راورد كردن (شوينگه تاك له نيو گروپ) .
 - جياوازي له خودى تاك : به راوردى لايه نه كانى تاك (هه لچونى - ده روونى - كوومه لايه تى ... هتد)
 - جياوازي له نيو گروپه كان : خه سلته و جياوازي (كورد - عه ره ب .. هتد)
 - كه مكرده وهى ريژهى هه له كردن : چهند هه له كه م بيته باشته !!!
 - نمره ي كووتايى = راسته قينه =
- نمره ي بينراو يان تيبينى كراو - + ريژهى هه له

جوڑہ کانی پیوانہ

✓ راستہ و خو کاں : کیش ، بالا ہتد

✓ ناراستہ و خو کاں : زیرہ کی ، شہرم ، خہمؤکی ... ہتد

✓ بابہ تی یہ کاں : بہوہ ناسراون کہ کہ مترین ہہ لہ ی تیدایہ ... !!!

✓ نابابہ تی یہ کاں : زیاتر خہ ملانڈن (بہ بہ راوورد بہ شتی تر)

ئاسته كانى پيوانه كردن

1 - پيوانه‌ى ناوى (القياس الاسمي) : پولين كردنى شته كان ، كه سه كان بوگروپ (هەر گروپيک تايبه تمه ندى خوئى ههيه) .
(نير = واته سيفاته كانى نير ... هه مان شت بوئى ... هتد)

2 - پيوانه‌ى پله دارى (القياس الرتبي) : پولين كردنى شته كان بو پله و شوينگه كانيان به پيئى زورى و كه مى خاسيه ته كه ي .
شوينگه و پله‌ى شته كه (زور زور ، ناوه ند ، كه م ، كه مترين ... هتد)

ناسته کانی پیوانه کردن

3 - پیوانه‌ی ناویر (القیاس المتقطع): سفر به‌های هه‌یه وره‌ها نییه وهک
(پله‌ی گهرما ، شهرم ، خه‌مۆکی ... هتد) ...

جیاوازی له‌گه‌ل پله‌داری یه وایه به‌لام :

(جیاوازیان – له‌نیوان پله‌کان پروّسه‌ی ژمیّریاری هه‌یه) .

4 – پیوانه‌ی ریژه‌یی (القیاس النسبی): (سفر ره‌هایه – به‌های نییه)
واتا نه‌بوونی خاسیه‌ته‌که ... سفر له تاکیکردنه‌وه !!!

ههله کانی پیوانه

✓ ههلهی نا مه به ستداره و بوونی ههیه ..

✓ به لام ده کریت کاریگه ریه کانی که متر بکریتته وه ... وهك :

• ههلهی ناماده کردن :

(وه رگیژان ، ناحالی بوون له ماناکان ، تیینه گه یشتن هتد) .

• پابه ند نه بوون به رینمای یه کانی پیوانه که :

(پلهی گه رما ، برسیه تی ، کاتی تاقیکردنه وه کان هتد)

• ریزبه ندی (بطاریه الاختبار) :

(الاختبار - تاقیکردنه وه المقیاس - پیوانه)

ههله كاني پيوانه

• له چند سه رچاوه يه كي تر به م خالانه ده ست نيشان ده كرئيت :

- 1- ههله سامپله كان ئاساني له (سامپلي - تاكه كان ، برگه كان ، پيوانه كان)
- 2- ههله ي خه ملاندين (التخمين) : واته نه و وه لامانه ي كه به خه ملاندين ده دريئته وه ...

كه واته

نمره ي راسته قينه = نمره ي ولامه راسته كان - نمره ي وه لامه ههله كان ÷ ن - 1

الدرجة الصحيحة = الدرجة اجابات الصحيحة - اجابات الخاطئة ÷ ن - 1

3- هه لهی بونیادی که سایه تی (خطا البنية الشخصية) :

دهر ته نجامی

طبع والتطبع ، البشاشة ، الصلابة ، المرونة الخ ..

تهی ماموستا چ بکات له کاتی راهینان و ماموستایه تی ...

4 - هه لهی په سه ندکراوی کوومه لایه ی خطا المرغوبية الاجتماعية :

- پیښی ده لاین (اخطاء التقديرية E . Estimate) ...

- هه لهی نرخاندن ..

- به رزتر (over) ... موچه که ت چه نده ؟ کریکار ...

- نزمتر (under) ته مه نی ژنان ...

5 – مه‌له‌ی جوړی (نه‌ل‌فا و بیټا) :

مه‌له‌ی نه‌ل‌فا : په‌سه‌ند کړدنی گریمانی سفری ... که له واقیعدا مه‌له‌یه .

مه‌له‌ی بیټا : ره‌تکرده‌وه‌ی گریمانی سفری که له واقعدا راسته .

په‌یوه‌ندی نیوان مارکه‌ی ساعات و په‌نگی چاو هه‌یه ؟

6- مه‌له‌ی لایه‌نگیری :

لایه‌نگیری چییه ؟ چوڼ لایه‌نگیری زیاد ده‌کات ؟ چوڼ که‌م ده‌کات ؟

(الخبرة - شاره‌زایی ، اخلاقیات الباحث - نه‌خلاقیات توپژهر ، الوعي

الثقافي والعلمي - هو‌شیاری رو‌شنیری و زانستی) ..

7 – مه‌له‌ی ری‌که‌وت (مه‌ره‌مه‌کی) ...

گرفته‌کانی پیوانه‌ی دهررونی وپه‌روه‌ده‌یی

یه‌که‌م : له پیوانه‌ی دهررونی وپه‌روه‌ده‌یی نه‌بوونی ره‌هایی خاسیه‌ت نیه، به واتایی **سفر راسته‌قینه نیه** (**نه‌بوونی خاسیه‌ته‌که ناگه‌یه‌نیت**) .

دووه‌م : گرانی له ده‌ست نیشان‌کردنی خاسیه‌ته‌کان وپیناسه‌کردنی ... چونکه **ئالوز و تیکه‌ل کیشن** به خاسیه‌تی تر و به‌رده‌وام له **گورانن**

ئه‌ی چاره‌سه‌ر چی یه ؟

2 - تیوره‌کان

1 - شاره‌زایان

3 - تویرینه‌وه‌کانی پیشوو

شاره‌زایان کیین ؟

سییه‌م : گرانی له ده‌ست نیشان‌کردنی ئەو تییبینی یانه‌ی که خاسیه‌ته‌که‌ی پی ده‌ناسرپته‌وه ،یان ئەو هه‌لوێستانه‌ی که خاسیه‌ته‌که‌ی لێی به‌ده‌ر ده‌که‌وێت..

چاره‌م : گرانی له ده‌ست که‌وتنی سامپلێکی نوینەر و هاوشیوه‌ی کو‌مه‌لگا، چونکه ئەگەر نمونه‌ی کو‌مه‌لگا نه‌بوو که‌واته ناتوانی‌ت نمره‌ی راسته‌قینه‌ی پیوێت

پینجه‌م : گرانی له ده‌ست که‌وتنی وه‌لامی راسته‌قینه‌ی تاکه‌کان

شه‌شه‌م : گرانی دروست‌کردنی به‌راوورده‌ پیوه‌ریه‌کان ...

واته چون ده‌توانین تاکیک به‌ پیوه‌ریک به‌روارد بکه‌وێت ..

کاتیك پیوه‌ره ده‌روونی یه‌کان وورد نه‌بن

جیاوازی

پیاوانه‌ی ده‌روونی و په‌روه‌رده‌یی

پیاوانه‌ی پراکتیکی

-

- ناراسته‌وخو و نا کوئترول .
- یه‌که‌ی پیاوانه‌ی گوڤاو و نا جیگیر .
- ریژهی هه‌له‌ی زوڤ .
- گشتاندنی که‌متر .
- مامله‌ی کردن له‌گه‌ل مروقه‌کان :

(+ و + نزیك بوونه‌وه)

(- و + دوورکه‌وتنه‌وه)

- نا جیگیری نه‌نجامه‌کان :

دلّه‌راوکیی خویندکارانی هه‌ولیر و به‌غداد

- کوئترولی راسته‌وخو .
- یه‌که‌ی پیاوانه‌ی جیگیر و یه‌کگرتوو .
- ریژهی هه‌له‌ی که‌م .
- گشتاندنی فراوان .
- مامله‌ی کردن له‌گه‌ل مادده‌کان :

(+ و + دوورکه‌وتنه‌وه)

(- و + نزیك بوونه‌وه)

- جیگیری له‌نه‌نجامه‌کان :

• ئاو (2h + o)

له‌هه‌ر شوینیک بییت